

2020-03-02

Justitiedepartementet
Enheten för lagstiftning
om allmän ordning och
säkerhet och samhällets
krisberedskap (L4)

Yttrande över promemoria Ett nytt regelverk för Schengens informationssystem (SIS) (Ds 2019:27)

Luftfartsverket (LFV) som har beretts möjlighet att yttra sig över promemorian Ett nytt regelverk för Schengens informationssystem, lämnar följande yttrande.

Promemorians förslag *avstyrkes* i den del det avser att LFV ska ha åtkomst till SIS samt medföljande uppgiftsskyldighet till Polismyndigheten (promemorians avsnitt 2.2). LFV föreslår att detta istället ska omfattas av de uppgifter som sedan år 2009 övergått till Transportstyrelsen i deras myndighetsutövande uppdrag. Förslaget motiveras enligt nedan.

1. Avsnitt 2.2. Förslag till förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om Schengens informationssystem

1.1. Förslag till nytt regelverk

Enligt förslag till ny 10 § andra stycket p 2 förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om Schengens informationssystem (Schengenförordningen) föreslås Luftfartsverket, i egenskap av enhet som ansvarar för att säkerställa trafikledning för fartyg och luftfartyg, ha åtkomst till uppgifter som förts in i SIS och ha rätt att söka sådana uppgifter direkt eller i en kopia för sådana uppgifter och för de syften som anges i artikel 46 i polisförordningen.

Enligt förslag till ny 14 § Schengenförordningen ska en myndighet som med stöd av 10 § har åtkomst till SIS skyndsamt lämna Polismyndigheten de uppgifter som Polismyndigheten behöver för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt EU:s förordningar om Schengens informationssystem.

Dokumentnummer

D-2020-194188

Ärendenummer

Å-2019-011026

Er beteckning

Ju2019/04049/L4

Handläggare

Rydberg, Charlotte

T

011-19 25 75F

charlotte.rydberg@lfv.se

Sekretess

Offentlig information

LFV

Koncernfunktioner

601 79 Norrköping

011-19 20 00 T, 011-19 25 75 F

lfv@lfv.se

www.lfv.se

Org nr. 202100-0795

1.2. LFVs uppdrag och verksamhet

LFV är ett statligt vinstdrivande affärsverk vars verksamhet i huvudsak finansieras via avgiftssystem och intäkter från affärsverksamhet. Viss specifik verksamhet bedrivs med tilldelade anslag, såsom utveckling av den statliga infrastrukturen samt arbete inom det civila försvaret.

Enligt 1 § första stycket förordningen (2010:184) med instruktion för Luftfartsverket (Luftfartsverkets instruktion) är Luftfartsverkets huvuduppgift att tillhandahålla en säker, effektiv och miljöanpassad flygtrafiktjänst för civil och militär luftfart. Luftfartsverket ska även verka för att de transportpolitiska målen uppnås.

Enligt 2 § första stycket Luftfartsverkets instruktion ska Luftfartsverket

1. inom och utom landet tillhandahålla flygtrafiktjänster samt service- och konsulttjänster som är knutna till verksamheten, och
2. svara för forskning och innovation som motiveras av myndighetens uppgifter.

Enligt 2 § andra stycket Luftfartsverkets instruktion får Luftfartsverket

1. bedriva utbildning av flygledare,
2. direkt eller genom till verket knutna bolag bedriva tjänsteexport inom sitt verksamhetsområde.

Utifrån sitt uppdrag bedriver LFV flygtrafikledning och relaterade tjänster, nationellt och internationellt. Detta sker *dels* på den öppna marknaden på i huvudsak kommersiella villkor i konkurrens med andra leverantörer av motsvarande tjänster *dels* med ensamrätt och med ersättning via EU:s avgiftssystem.

Flygtrafikledningens två primära uppgifter är att förhindra kollisioner mellan flygplan inbördes samt mellan flygplan och fordon på flygplatsernas manöverområden, dvs. rull- och taxibanor (vägar för markkörning). Detta sker genom flygkontrolltjänst och denna uppgift har högsta prioritet inom flygtrafikledningen. Andra uppgifter är att lämna råd och informationer av betydelse för flygplanets säkra framförande, vilket sker genom flygrådgivnings- eller flyginformationstjänst som grund för pilotens eget beslut. För närvarande finns det två certifierade leverantörer av flygtrafikledningstjänst och flygkontrolltjänst i Sverige. Dels LFV, dels det privatägda företaget Aviation Capacity Resources AB (ACR). Vid sidan av dessa aktörer driver ett antal kommuner, kommunala företag och privata aktörer flyginformationstjänst vid flygplatser där det inte finns

kontrollerat luftrum. Transportstyrelsen utövar tillsyn över samtliga aktörer som bedriver flygtrafikledning.

1.3. Uppdelningen av dåvarande Luftfartsverket

Den 1 januari 2005 delades Luftfartsverket upp i två enheter. Myndighetsuppgifterna överfördes till den nybildade förvaltningsmyndigheten Luftfartsstyrelsen. Syftet var att stärka den politiska styrningen i arbetet för att uppnå de transportpolitiska målen, skilja mellan myndighetsroll och produktionsroll för att eliminera målkonflikter samt att anpassa den svenska strukturen till organisationen i övriga EU-länder (Framtidens flygplatser – utveckling av det svenska flygplatssystemet (SOU 2007:70), s. 120 f.) Sedan den 1 januari 2009 har verksamheten vid Luftfartsstyrelsen upphört och ingår numera i myndigheten Transportstyrelsen (Ändrad verksamhetsform för flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket (prop. 2009/10:16), s. 5.)

1.4. LFVs bedömning

LFV är en av flera nationella leverantörer av flygtrafikledning. LFV anser därför att gränsdragningen som skedde i samband med uppdelningen av dåvarande Luftfartsverket bör utredas ytterligare i syfte att klargöra vilken enhet som ska erhålla åtkomst i SIS. Utgångspunkten i en sådan utredning bör vara de överväganden som ledde till delningen av dåvarande Luftfartsverket den 1 januari 2005.

Det är rimligt att åtkomsten i SIS ligger inom en myndighetsutövande funktion och inte hos en enskild leverantör. LFV är därför av uppfattningen att detta torde falla inom myndighetsrollen och att ansvaret därför har överförts till Transportstyrelsen.

För det fall att LFV ska vara den enhet som erhåller åtkomst i SIS krävs en översyn av LFVs anslag och regleringsbrev. Därtill måste en utredning ske av hur de privata aktörerna på marknaden med motsvarande uppdrag som LFV, ska tillförsäkras åtkomsträtt till motsvarande uppgifter i SIS enligt artikel 46 andra stycket p 3 polisförordningen. Här måste man särskilt utreda LFVs möjlighet att överlämna information som omfattas av sekretess till privata aktörer, främst samfärdselsekretessen enligt 29 kap offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I övrigt har LFV, utifrån de intressen som affärsverkskoncernen har att beakta, inga synpunkter på promemorians förslag.



AIR NAVIGATION SERVICES
OF SWEDEN

Yttrandet är beslutat av generaldirektör Ann Persson Grivas efter föredragning av koncernjurist Charlotte Rydberg. I ärendet har även chefsjurist Petra Sernulf deltagit.

A handwritten signature in blue ink, reading 'Ann Persson Grivas', is positioned above the printed name.

Ann Persson Grivas
Generaldirektör